

Karlshamn kommun

Granskning av årsbokslut och årsredovisning 2021

Lars Starck
Auktoriserad revisor

Harald Justegård
Auktoriserad revisor

Inledning

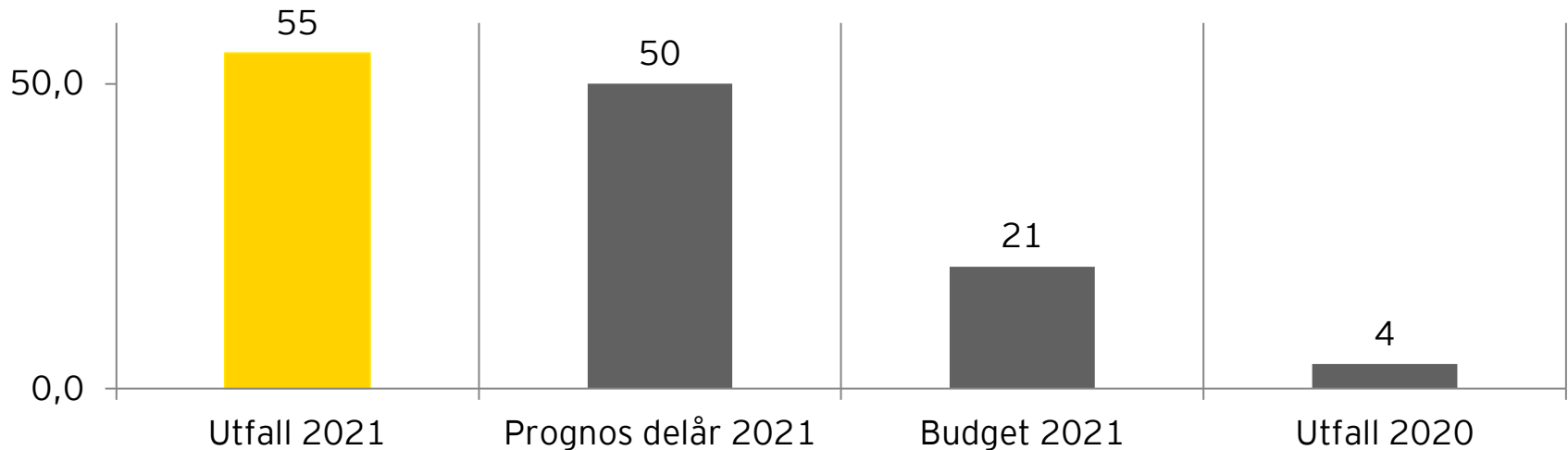
På uppdrag av kommunrevisionen i Karlshamns kommun har vi gjort en granskning av årsbokslut och årsredovisning för 2021

Revisorerna har till uppgift att

- ▶ Pröva om räkenskaperna är rättvisande.
- ▶ Bedöma om den är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i enlighet med god redovisningssed.
- ▶ Bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål, kopplade till begreppet god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat.
- ▶ I vår granskningsrapport framgår omfattning och inriktning på granskningen, samt eventuella begränsningar.

Övergripande analys 2021

Kommunens totala utfall i jämförelse med budget och föregående år (mnkr)



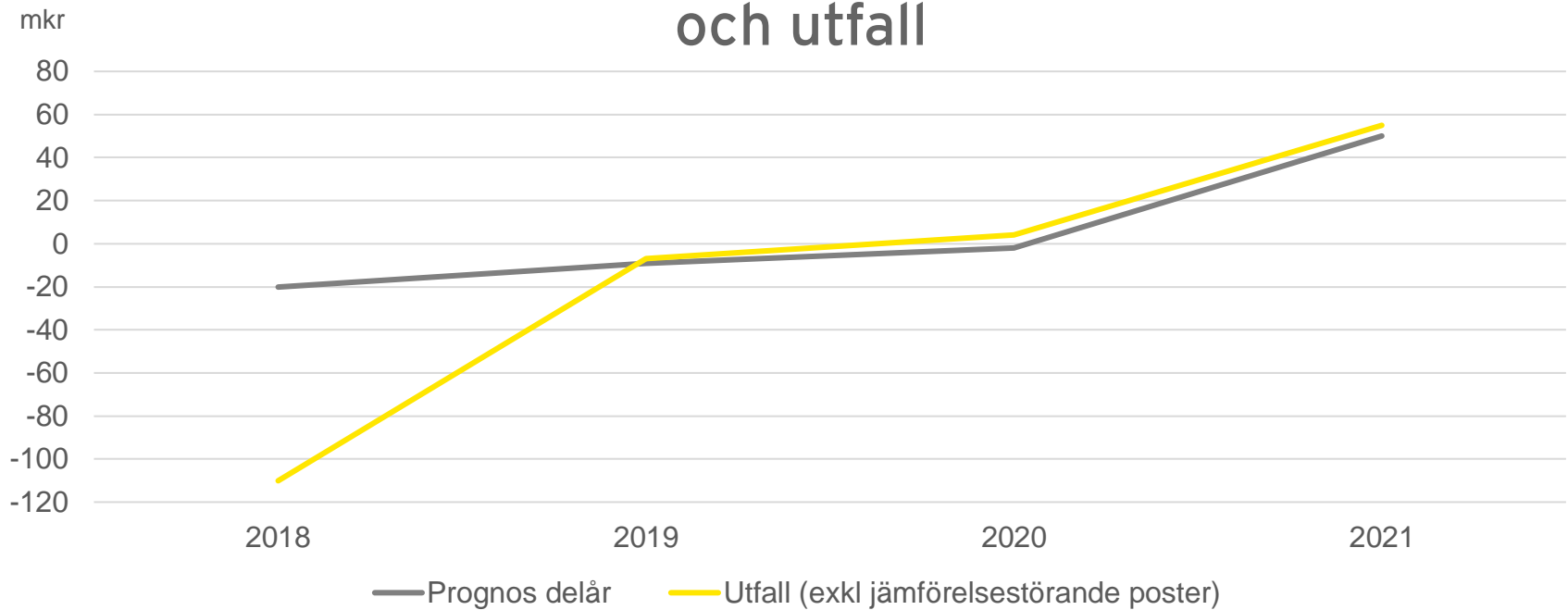
- ▶ Utfallet för 2021 är klart bättre än budget 2021 men även något högre än helårsprognos vid delårsbokslut 2021.
- ▶ I resultatet ingår dock väsentliga poster som tillkommit under året både på kostnads- och intäktssidan vilket gör att underliggande resultatet behöver analyseras, se nästkommande sida.

Resultatanalys

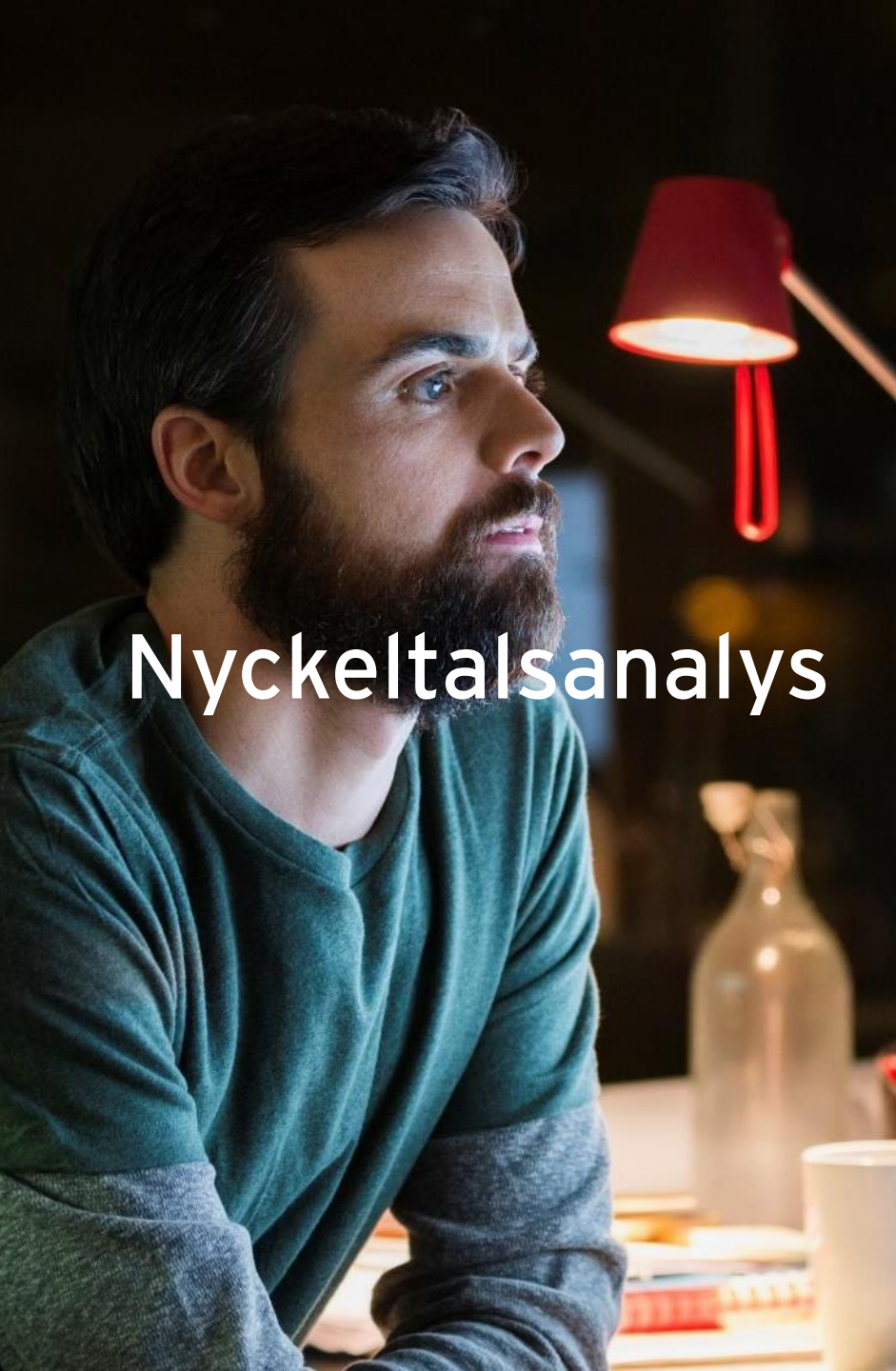
Belopp (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Utfall 2020	Avvikelse mot föreg år	Prognos i delårsbokslut per augusti 2021	Avvikelse mot prognos
Verksamhetens intäkter	384			408	-24		
Verksamhetens kostnader	-2 362			-2 323	-39		
Nettokostnad exkl. avskrivningar	-1 978	-1 961,0	-17,00	-1 915	-63	-1 969	-9
Avskrivningar	-110	-101	-9,00	-106	-4	-112	2
Verksamhetens nettokostnader	-2 088	-2 062,0	-26,00	-2 021	-67	-2 081	-7
Skatteintäkter	1 603	1 547	56,00	1 486	117	1 591	12
Generella statsbidrag och utjämning	547	527,0	20,00	527	20	527	20
Finansiella intäkter och kostnader	-7	9	-16,00	12	-5	13	-6
Årets resultat i kommunen	55	21	34,00	4	51	50	5
Årets resultat i kommunkoncernen	28			39	-11	128	-100

- ▶ Det ursprungliga budgeterade resultatet uppgick till 21 mnkr.
- ▶ Verksamhetens nettokostnader har en negativ budgetavvikelse exkl. avskr. på -17 mnkr. Årets totala budgetavvikelse uppgår till +34 mnkr beroende på att skatteintäkter och generella statsbidrag totalt sett har haft en positiv budgetavvikelse på +53 mnkr.

Avvikelser mellan prognos och utfall



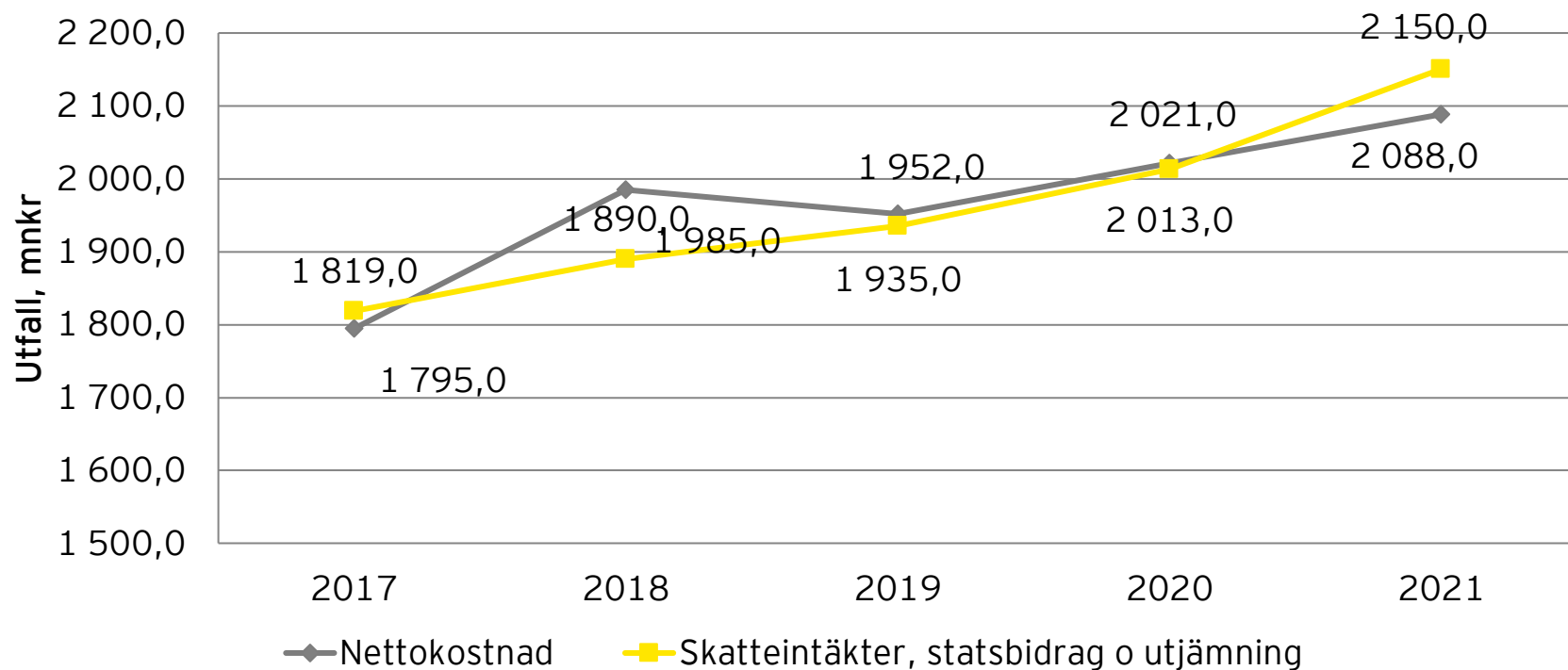
- ▶ Innevarande år, 2021, samt senaste 3 räkenskapsåren har Karlshamn kommun vid delårsbokslutet haft en hög prognossäkerhet som generellt varit något försiktig och på en lägre nivå än utfallet påvisat.



Nyckeltalsanalys

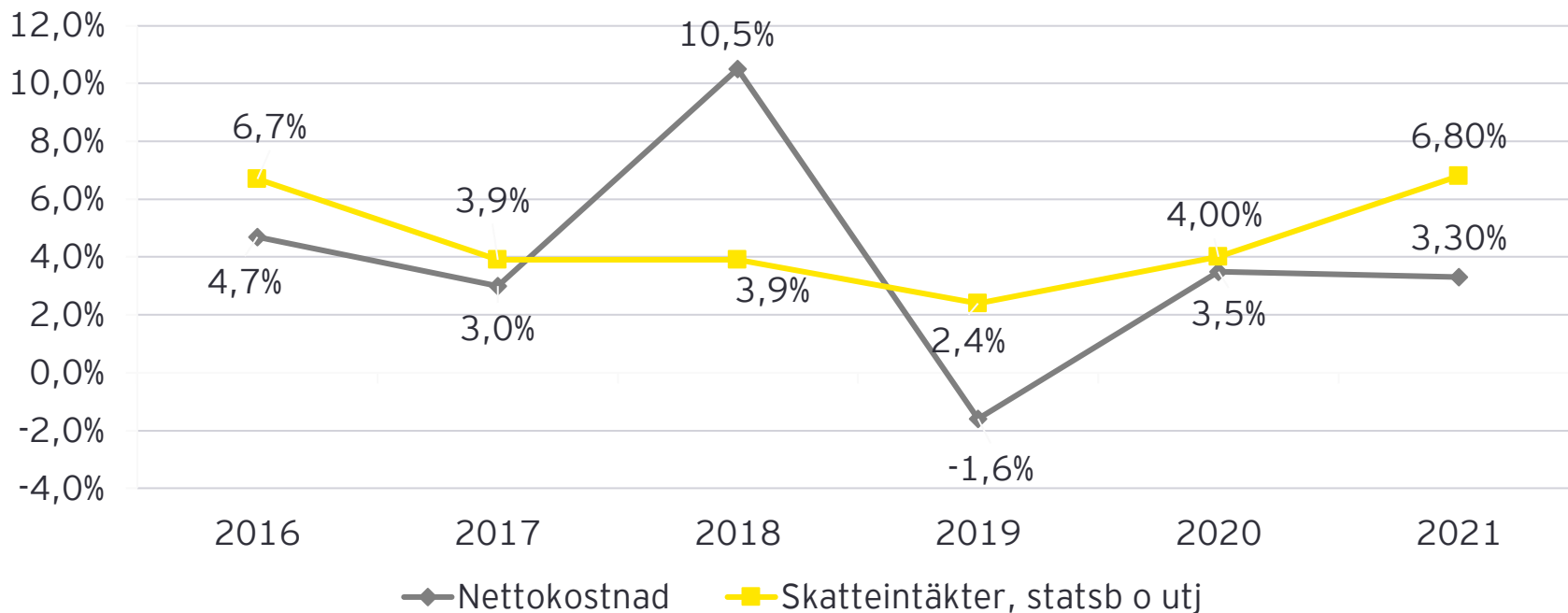


Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling



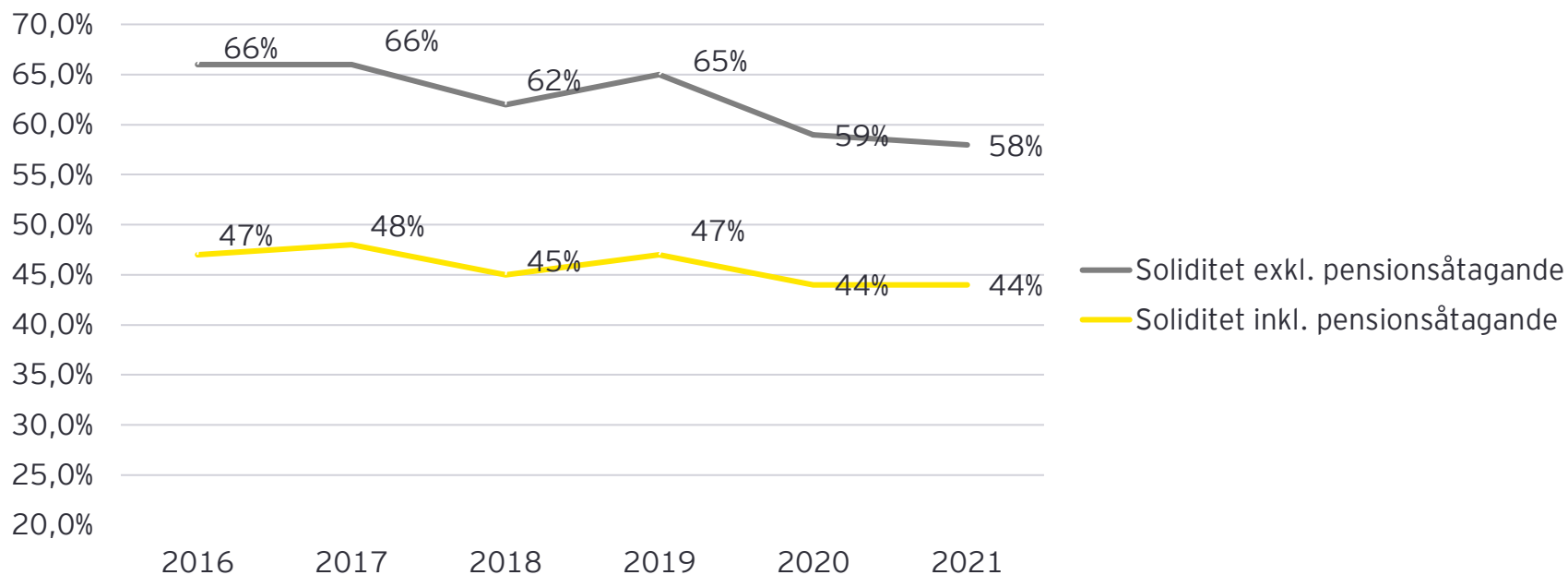
- ▶ Skatteintäkter, bidrag och utjämning uppgår till 2150 mnkr för 2021, vilket är en ökning med 137 mnkr jämfört med 2020.
- ▶ Mellan 2017-2021 har skatteintäkter, utjämning och bidrag ökat med 331 mnkr.
- ▶ Nettokostnader uppgår till 2088 mnkr för 2021, vilket är en ökning med 67 mnkr jämfört med 2020.
- ▶ Mellan 2017-2021 har nettokostnaderna ökat med 293 mnkr.

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling



- ▶ Grafen visar nettokostnadernas och skatteintäktsutvecklingen i förhållande till föregående år.
- ▶ Ökningstakten avseende skatteintäkter, bidrag och utjämning är mellan 2020 och 2021 6,8 %. Nettokostnaderna har ökat med 3,3% i förhållande till 2020. Räkenskapsår 2021, enskilt, påvisar således en ökningstakt för skatteintäktsutvecklingen som väsentligt överstiger nettokostnadsutvecklingen. Svängningarna i nettokostnaderna måste kommunen noga följa för att säkerställa att det inte överstiger skatteintäkterna.

Soliditet



- ▶ Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga finansiella utrymme. En hög soliditet skapar ett långsiktigt finansiellt handlingsutrymme.
- ▶ Soliditet exkl. pensionsåtagande har minskat från 66 % (2016) till 58 % (2021)
- ▶ Soliditet inkl. pensionsåtagande har minskat från 47 % (2016) till 44 % (2021)

Nämndernas utfall

Nämndernas utfall

Belopp i mnkr	Budget- avvikelse (utfall)	Budget- avvikelse (prognos)	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-5	-4	-1
Byggnadsnämnden	1	2	-1
Kulturnämnden	0	0	0
Nämnden för arbete och välfärd	-25	-36	11
Omsorgsnämnden	18	7	11
Teknik- och fritidsnämnden	-2	-2	0
Utbildningsnämnden	10	0	10
Revisionen	0	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0	0
Kommunfullmäktige	1	0	1
Summa nämnder	-2	-34	32
Finansförvaltning	36	63	-27
Total budgetavvikelse	34	29	5

Nämndernas utfall

- ▶ Kommunstyrelse -5 mnkr
 - ▶ Prognosen per 31 augusti visade på en negativ avvikelse gentemot budget på 3,9 mnkr. Utfallet blev - 5 mnkr. Budgetavvikelsen förklaras bl.a. genom underskott för servicefunktioner hyra för Båtsmansgården och sanering av Möllebackensförskola samt Vaggaviken. Serviceverksamheterna har under året blivit anslagsfinansierade och har därmed lägre intäkter. Pandemin påverkar i viss mån serviceverksamheternas resultat.
- ▶ Utbildningsnämnden 10 mnkr
 - ▶ Avvikelsen förklaras genom minskade personalkostnader pga. hög sjukfrånvaro, begränsade möjligheter till vikarier samt hög frånvaro bland barn och elever. Det har även genomförts personalanpassningar motsvarande 35 årsarbetare.
- ▶ Teknik- och fritidsnämnden -2 mnkr
 - ▶ Underskottet förklaras genom ökade kostnader för snöröjning, akuta skador på industrispår och intäktsbortfall från stängda verksamheter inom fritidsenheten.

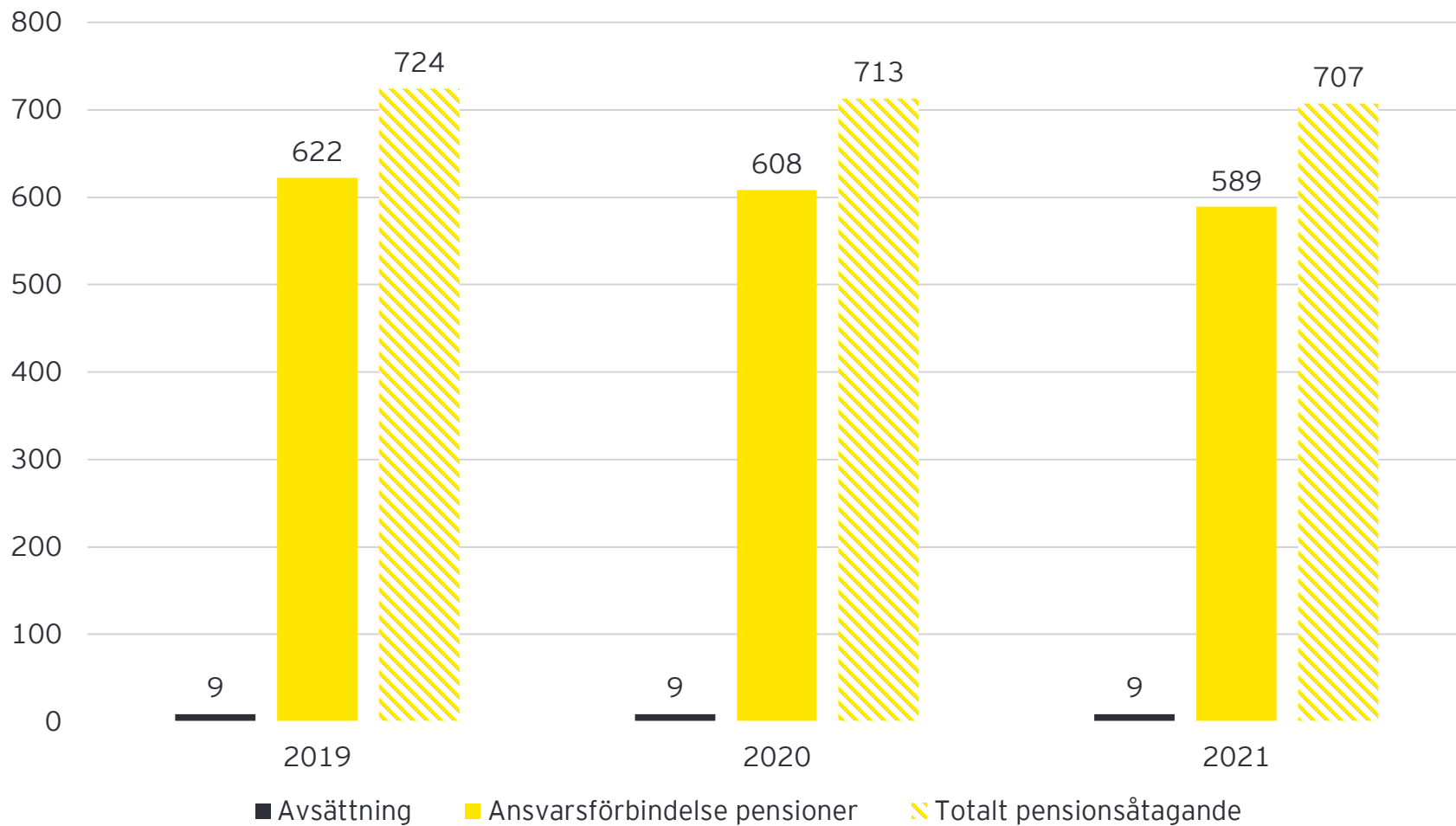
Nämndernas utfall

- ▶ Nämnden för arbete och välfärd - 25 mnkr
 - ▶ Nämnden redovisar underskott på 25 mnkr. Nämndens budgetram utökades med 38 mnkr inför 2021. Kända volymökningar uppgick till 12 mnkr.
 - ▶ Ökade kostnader för våld i nära relationer samt fler institutionsplaceringar.
 - ▶ Nämnden beslutade under våren om en handlingsplan för att minska kostnaderna med 8 mnkr.
 - ▶ Nämnden visar överskott inom verksamheterna för LSS och hälso- och sjukvård, arbetsmarknad samt introduktion.

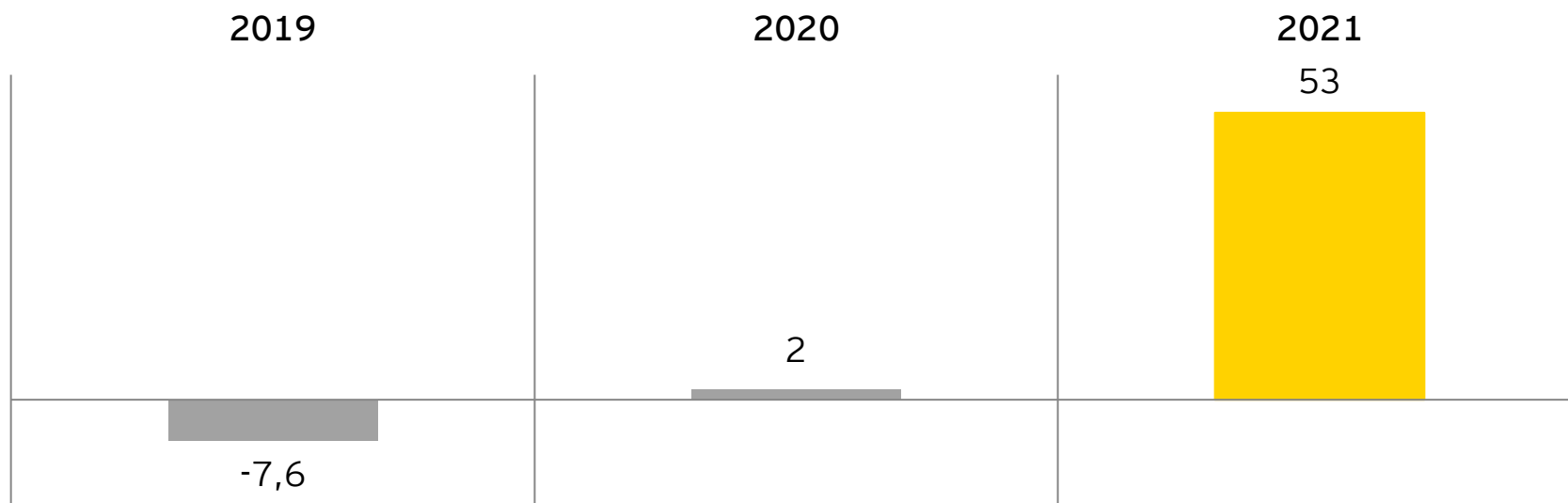
Nämndernas utfall

- ▶ Omsorgsnämnden + 18 mnkr
 - ▶ Nämndens positiva resultat beror främst på statsbidrag för att säkerställa god vård och omsorg om äldre personer, justering av PO-pålägget, åldersdifferentiering, låga bostadsanpassningskostnader, effekter av Covid-19, tidigare anpassningar samt kreditering av lager.
 - ▶ Stöd i ordinärt boende (hemtjänst) redovisar en negativ avvikelse.
- ▶ Finansförvaltningen +36 mnkr
 - ▶ Pensioner m.m. har gett ett överskott mot budget + 12 mnkr.
 - ▶ Skatter och generella statsbidrag +53 mnkr
 - ▶ Jämförelsestörande poster -26 mnkr.
 - ▶ Anslag till förfogande 9 mnkr inom kommunstyrelsen.

Pensionsåtagande och kapitalförvaltning

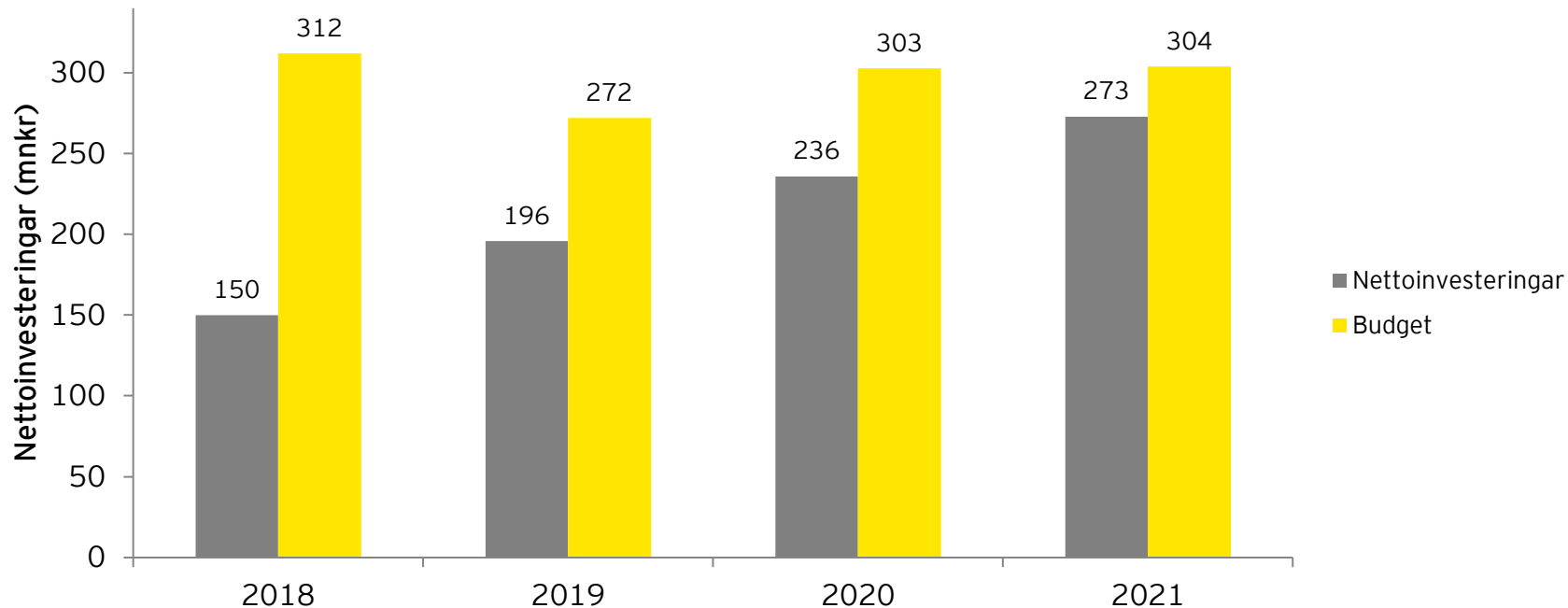


Balanskravsresultat



- ▶ Årets resultat efter balanskravsjustering uppgår till 53 mnkr. Resultatet innebär att balanskravet är uppfyllt.
- ▶ Det finns inget krav på återställande då 2021 års balanskravsresultat är positivt.
- ▶ År 2019 som framgår ovan var det ett negativt resultat vilket Kommunfullmäktige beslutade att ianspråka medel ur RUR för.

Investeringsverksamheten



- ▶ 90 % av investeringsbudgeten utnyttjades under 2021.
- ▶ Avvikelserna beror huvudsakligen på tidsförskjutningar i stora exploaterings- och byggprojekt samt att det inte bytts ut trygghetslarm och gjorts inköp av IT-stöd till styrprocessen 2021.

Övriga bokslutskommentarer

▶ Bokslutsprocessen

- ▶ Inför upprättandet av årsbokslutet har ekonomiavdelningen, i likhet med tidigare år, upprättat en bokslutsinstruktion. Fastställd rapporteringsplan finns inlagt i kommunens Processtöd vilken säkerställer att alla konton tillförs dokumentation och avstämningar i samband med upprättande av bokslut.
- ▶ Vi konstaterar efter utförd granskning att ändamålsenliga avstämningar har skett och avstämning av konton är väl dokumenterade.

▶ Materiella anläggningstillgångar

- ▶ Avskrivning på materiella anläggningstillgångar påbörjas året efter anskaffningsåret. Enligt RKR R4 ska avskrivning ske från och med den tidpunkt då tillgången kan tas i bruk. Avsteg från RKR R4 bedöms inte ge upphov till någon väsentlig resultateffekt.

▶ Leasing

- ▶ Leasingavtal ska klassificeras som finansiellt eller operationellt leasingavtal. I de fall avtalet innebär att de ekonomiska fördelarna och riskerna med ägandet av objektet överförs från leasegivaren till leasetagarna ska det klassificeras som finansiellt leasingavtal. Alla leasingkontrakt har behandlats som operationella i redovisningen och därmed har kostnader redovisats linjärt under leasingperioden. Det uppges fortsatt pågå ett arbete med att redovisa i enlighet med RKR R5 och avsteg från RKR R5 bedöms inte ge upphov till någon väsentlig resultateffekt.

▶ Exploateringsredovisning

- ▶ Kommunen följer RKR om redovisning av exploateringsfastigheter per balansdagen 2021-12-31. Enligt RKR R4 ska uppdelning ske av tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav jämfört med tillgångar som inte uppfyller kriterierna att klassificeras som anläggningstillgång vilket ska klassificeras som omsättningstillgång. Kommunen har upprättat underlag till exploateringsredovisning och redovisar i enlighet med rekommendationen.

▶ Förvaltningsberättelsen

- ▶ I årsredovisningen lämnas slutsats om kommunens och kommunkoncernens ekonomiska ställning och bedömning av ekonomisk hushållning för kommunen.
- ▶ Under Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning redogörs för omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker för kommunen med beskrivning av hantering av risken.
- ▶ Sammantaget bedöms förvaltningsberättelsen innehålla de upplysningar som framgår av rekommendationerna, med undantag för ovan om kommunkoncernen.

Övriga bokslutskommentarer

▶ Sammanställd redovisning

- ▶ Verksamhetsintäkter uppgår till 1140 mnkr mot 1088 mnkr föregående år.
- ▶ Resultat efter finansiella poster för kommunkoncernen uppgår till 28 mnkr mot 39 mnkr.

- ▶ Stadsvapnet i Karlshamn AB (koncern) redovisar ett underskott i koncernredovisningen med -54,6 mnkr.
- ▶ Karlshamnsbostäder redovisar överskott med 31,1 mnkr
- ▶ Karlshamnsfastigheter AB redovisar underskott på -96,5 mnkr till följd av nedskrivning av fastigheten Emigranten etapp 5. Nedskrivningen har skett utifrån indikationer på nedskrivningsbehov efter en extern värdering. Bolaget har även gjort en uppskrivning av fastigheter vilket innebär att eget kapital inte påverkats i bolagskoncernen.
- ▶ Nedskrivningen av fastighet i Karlshamnsfastigheter uppgår till på 108 mnkr och uppskjuten skatteeffekt på uppskrivning på 19 mnkr. I sammanställda redovisningen för kommunen redovisas nedskrivningen då den avser tillgångar som skall bedömas enligt regelverket K3 i bolagens årsredovisningar. Däremot skall uppskrivning, som skett i bolagen i koncernen inte redovisas i sammanställda redovisningen varför 19 mnkr har eliminerats vilket är korrekt redovisat.

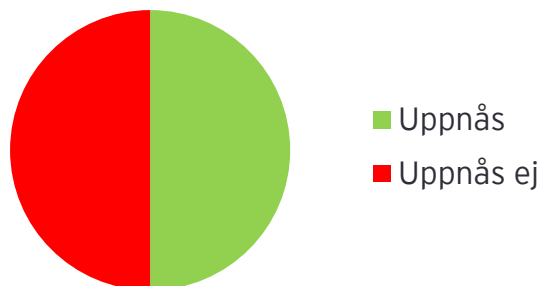


God ekonomisk hushållning



God ekonomisk hushållning

Måluppföljning indikatorer - finansiella mål



Finansiella indikatorer	Bedömning
Resultatnivån ska vara minst 1,0 % av skatte- och bidragsintäkter över en femårsperiod.	Målet Uppnås ej. Summan av skatte- och bidragsintäkter över en femårsperiod uppgår till -0,4.
Soliditeten skall uppgå till minst 60 % i genomsnitt över en femårsperiod, exkl pensionsförpliktelser som inte redovisats bland skulder och avsättningar.	Målet Uppnås. Soliditeten uppgår till 62 %. Det noteras dock att senaste två räkenskapsårens negativa resultat, kan få påverkan på möjligheten att nå framtida soliditetsmått (om målet är oförändrat)

Övergripande verksamhetsmål

- ▶ Från och med 2019 beslutar kommunfullmäktige om 5 inriktningsmål.
- ▶ Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen görs utifrån respektive nämnds och bolags bedömning av måluppfyllelsen. Därutöver redovisas kommunens resultat i KKIK (kommuners kvalitet i korthet) för 37 indikatorer.

Övergripande inriktningsmål	Bedömning i 2021 årsredovisning
1. Karlshamn tar ansvar för morgondagens samhälle	Sammanfattningsvis bedöms att måluppfyllelsen inte är total men på väg mot god.
2. Karlshamn erbjuder kunskap och bildning genom hela livet	Sammanfattningsvis bedöms att måluppfyllelsen inte är total men på väg mot god och flera indikatorer visar på en positiv utveckling.
3. Karlshamn ger utrymme för hållbar utveckling och entreprenörskap	Sammanfattningsvis är måluppfyllelsen på gränsen till god.
4. Karlshamn är en plats för trygghet och livskvalitet	Sammanfattningsvis god måluppfyllelse.
5. Karlshamns kommun är en effektiv och innovativ organisation	Sammanfattningsvis kan måluppfyllelsen betecknas som god inom vissa områden, på god väg inom vissa men sämre när det gäller långsiktigt hållbar ekonomi.

Övergripande verksamhetsmål

- ▶ I årsredovisningen framgår respektive nämnds och bolagens arbete med inriktningsmålen. För uppföljning av verksamhetsmål används statistik från KKiK och bedömningen grundar sig på utfallet både för 2020 och 2021 eller tidigare år. För 22 av 37 indikatorer anges inte uppgift i årsredovisningen och då görs enligt kommunens metodik en bedömning från det senast inrapporterade värdet, vilket då kan vara t.ex. 2020. Detta tillämpas konsekvent och ger utfall över tid.

Kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning

- ▶ Den övergripande bedömningen är att kommunen uppnår en god ekonomisk hushållning utifrån uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål tillsammans med det ekonomiska resultatet. Det finns fortsatta utvecklingsinsatser att göra vad gäller kommunens långsiktiga ekonomi och finansiella resultat.
- ▶ För kommunkoncernen görs helhetsbedömningen att måluppfyllelsen är på väg mot god. Det finns en variation i måluppfyllelse för bolag och nämnder, där två bolag har negativa ekonomiska resultat som påverkar kommunkoncernen.
- ▶ Sammanfattningsvis bedöms att måluppfyllelsen inte är total men på väg mot god. Även om måluppfyllelsen inte är total i alla delar pekar flera indikatorer på en positiv utveckling.

Sammanfattande bedömning av årsredovisning

- ▶ I vår granskningsrapport framgår omfattning och inriktning på granskningen, samt eventuella begränsningar. Granskningen har inte indikerat på några väsentliga fel i redovisade resultat- och balansräkningar, kassaflöden eller noter för kommunen för räkenskapsåret 2021.
- ▶ Vår granskning har också omfattat en bedömning av följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) när det gäller upprättande av förvaltningsberättelse, driftsredovisning och investeringsredovisning.
- ▶ I vår granskning har noterats avvikelser från LKBR och rekommendationer från RKR avseende att kommunen gör avsteg från God Redovisningssed då RKR R4 Materiella anläggningstillgångar och RKR R5 Leasing.
- ▶ Vi noterar i årsredovisningen och verksamhetsberättelserna att det har skett framsteg på flera viktiga områden som beaktas i kommunens sammantagna bedömning såsom:
 - ▶ Minskad kostnadsutveckling
 - ▶ Beslut om självfinansiering av investeringar
 - ▶ Bättre balans i nämndernas utfall mot budget
 - ▶ Bättre resultat i skola och omsorg
 - ▶ Begränsad upplåning och amorteringskrav i verksamheterna i kommunen och bolagen
 - ▶ Ökat fokus på hållbarhet

Sammanfattande bedömning av årsredovisning

- ▶ Vi bedömer, med undantag för ovan, att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning och har i allt väsentligt upprättats i enlighet med kommunala redovisningslagen och God redovisningssed.
- ▶ Det lagstadgade balanskravet har uppfyllts.
- ▶ I årsredovisningen görs slutsatsen att den sammanvägda bedömningen, dels av utfallet gentemot kommunfullmäktiges utvecklingsmål och dels av nämndernas samlade måluppfyllelse att kommunen når upp kraven om god ekonomisk hushållning.
- ▶ Av Karlshamns kommuns finansiella mål uppfylls 1 av 2 mål. Av kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls 1 av 5 mål, 1 inriktningsmål är på gränsen till god och 3 inriktningsmål är inte totalt men på god väg att uppfyllas.
- ▶ Vi bedömer, med grund i ovanstående, att resultatet i årsredovisningen inte fullt ut är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat i budget 2021 och Karlshamns Kommun uppnår inte god ekonomisk hushållning, då övervägande del av målen är inte uppfyllda.

Lars Starck

Harald Justegård

Auktoriserad revisor

Auktoriserad revisor

lars.starck@se.ey.com

harald.justegard@se.ey.com

+46 70 390 17 42

+46 72 724 43 61